

gen Sammenligning imellem Hvertallets Forslag til en anden Lov og Regjeringens Forslag her til Bygningen af et Panteskib; thi den ærede Ordfører kan ialtsald ikke faae mig, og jeg tvivler om, at han kan faae Nogen til at tro, at det selv om Regjeringen, dette Thing og Landstinget vare fuldstændig enige om Forudsætningen for den tilbudte Bevilling, nemlig at den nødvendiggjorde en overordentlig Skat, og at dette skulde være en Formue- og Indkomstskat, skulde være muligt at tilveiebringe den hertil nødvendige Lov saa betids, at Bygningen af dette Skib virkelig kunde paabegyndes i næste Finantsaar. Jeg skal derhos sige til den ærede Ordfører, at den Sammenligning, han anstillede imellem Regjeringens Forordning og Hvertallets Tilbud ved en anden Lov, var i meget høi Grad vildeledende. Det gaar ikke an saaledes at kapitalisere aarlige Udgifter, som ere foranledigede ved mange andre Ting end ved Forsvarets absolute Styrke, og at lægge dem sammen med de overordentlige Udgifter, Regjeringen forlanger. Svormegret mere grandiost vilde det ikke tage sig ud, dersom man gav sig til at kapitalisere hele vor aarlige Udgift til Forsvaret, der paa nærværende Budget er 14½ Million Kr. Hvilken uhyre Sum anvende vi ikke, mine Herrer, til vort Forsvar: 350 Millioner Kr.! Det kunde man ogsaa sige. Nei, lad os holde os adriueligt til, hvad der foreligger, og lad os sammenligne Regjeringens Forslag med de Herrer's Forslag. Regjeringens har den store Fordel, at det viser hen til en Begyndelse, men de Herrer's forudsætte noget Andet, der skal gaa forud, og det er yderst tvivlsomt, om dette Andet i passende Tid kan komme tilstede. Jeg skal slutte med at sige, at det er min Overbevisning, at der paa vort Budget, saaledes som det vil gestalte sig i den nærmeste Fremtid, er ikke ringe Midler tilstede baade til at kunne fyldestgjøre Forsvarets Krav, og til, naar man efter en alvorlig Overveelse kom ind paa de Spørgsmaal, det ærede Medlem nævnedes, at foretage Noget af det, han omtalte, dersom man da i det Hele maatte finde det rigtig at gjøre det til et Statsanliggende i alle de nævnte Retninger; thi derom kan der vel være en ikke ringe Tvivl tilstede hos Mange. Dersom man i det hele Omfang følger de Antydninger, som nu fremkom fra den ærede Ordfører, vil man se, at der her vil blive en Centralisation i Staten, at Statens Styrelse vil komme til at gribe ind i de allerintimeste Forhold i Kommunerne paa en ganske anden Maade, end der hidtil har været Tale om. Det er et Spørgsmaal, om dette er en Udvikling, som det er nyttigt at komme ind paa i den Udfærdning.

Tal: Da den ærede Ordfører sluttede sine sidste Utringer med et noget ironisk Angreb paa de Udtalelser, der fremkom fra min ærede Kollega, Folkethingsmanden for Thisted Amts 3die Valg-

kreds (Bagger), angreb han tillige et Standpunkt, som jeg har fælles med dette ærede Medlem, og som vist Mange i denne Sal have fælles med ham; jeg kan derfor ikke lade den Forklaring staa, som den ærede Ordfører fremkom med. Han udtalte nemlig, at Bevillingen af Midlerne til vort Forsvarsveesen skulde være betinget af en Indkomst- og Formueskat; men det er en Betingelse, som jeg vistnok endnu meget stærkere end den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 3die Valgkreds anser for fuldstændig paa urette Sted her. Jeg skal forøvrigt albeles aabent og frimodigt erklære, at jeg ikke er nogen Effer af en Indkomstskat, og at en saadan, under hvilken Skikkelse den end fremkommer, i denne Sal vil kunne vente en Modstander i mig; men fuldstændig bortset deraf maa jeg udtale, at jeg har den Overbevisning, at en af de farligste demokratiske Veie, vi kunne komme ind paa, er den, at vi knytte Betingelser til en Lovs Vedtagelse i Retninger, der albeles ikke naturlig høre med til det, hvorom Sagen dreier sig. Det er det Prægrerprincip, som saa ofte anvendes, at man, for at opnaa et Gode, giver Indrømmelser i en anden Retning, som man ellers ikke vilde have gjort. For at sikre 2, 3 eller 4 Realstoler Tilbud, opofferer man den femte, der har fuld Berettigelse til at faae et saadant; saaledes gaar det den ene Dag med een Sag, den anden Dag med en anden; men dette Prægrerprincip hører hjemme paa et Hestemarked, ikke i Folkethingsalen. So oftere man kommer ind paa disse Veie, des o dristigere skrider man til at knytte Sager til hinanden, der ikke have Noget med hinanden at gjøre. Er Indkomstskatten en naturlig og rigtig Beskatning, saa lad os stille dette Spørgsmaal rent klart og frit frem. De, der, som jeg, ikke ynke den, eller anse det for en Bildfarelse, naar man venten sig saa mange store Fordele og Herligheder deraf, ville naturligvis snart blive overstemte, naar de staa lige overfor andre maatte mere faghyndige og erfarne Mænd, som, hvis de have Ret, ogsaa ville vinde Hvertal ved deres Mening; men Spørgsmaalet skal forhandles frit og aabent og ikke knyttes til et af Danmarks Livsspørgsmaal, for at man paa den Maade kan tvinge en Sag igjennem, om hvis Retmæssighed der ikke er tilstrækkelig Overbevisning hos Hvertallet, thi var en saadan tilstede, behøvede de Herrer ikke at bruge den Fremgangsmaade, de have foreslaet, idet de ville gjøre Forsvarsagen afhængig af Indkomstskatten. Jeg maa i det Hele bemærke, at, naar det skal være et demokratisk Princip, der her er fremstillet, er jeg vistnok i samme Situation, som min ærede Kollega, om hvem den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) yttrede, at han, naar han talte om Demokratiet, talte som den Blinde om Farverne; men jeg tør dog tillade mig at sige, at der maatte ikke udenfor denne Sal findes nogen Demokrat i Europa, ja, maatte